

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 9. Педагогічна риторика

обов'язкова

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Освітньо-професійна програма «Освітні, педагогічні науки»

Мова викладання українська

Розробник доц. Олег Огірко

Портфоліо викладача

<http://moodle.lvet.edu.ua/moodle/user/view.php?id=58&course=937>

e-mail ohirkooleh@gmail.com

Сторінка курсу в ВНС

<http://moodle.lvet.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1640>

Консультації за графіком

1. Анотація дисципліни

Засвоєння навчальної дисципліни «Педагогічна риторика» зорієнтоване на формування риторичної компетентності викладача закладу вищої освіти.

2. Мета і завдання дисципліни

Мета курсу полягає в розвитку мовленнєво-риторичної особистості (мовленнєво-риторичної компетентності) майбутнього викладача, який усвідомлено володіє засобами педагогічної комунікації з метою ефективного управління пізнавальною діяльністю студентів, їхнім особистісним зростанням, а також володіє здатністю до професійного спілкування з членами педагогічного співтовариства, репрезентації професійних цінностей у публічному мовленні.

Завданнями, які вирішуються, є:

1. Оволодіння риторичними знаннями про правила і норми спілкування в різних сферах мовленнєво-риторичної діяльності майбутнього викладача.

2. Оволодіння мовленнєво-риторичними вміннями педагога з метою риторизації навчально-виховного процесу в ЗВО.

3. Усвідомлення специфіки мовленнєво-риторичної діяльності, особливостей комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для професійної сфери майбутнього викладача.

4. Оволодіння досвідом підготовки та аналізу професійно значущих текстів мовленнєвого і риторичного жанрів.

5. Розвиток мовленнєво-риторичної особистості, яка вміє застосовувати отримані знання та сформовані вміння в нових умовах прояву тієї чи іншої комунікативної ситуації, здатної шукати і знаходити власне рішення різноманітних професійних завдань.

6. Пізнання студентами суті мовленнєво-риторичного ідеалу викладача як компонента культури і зразка педагогічного спілкування.

3. Пререквізити

Навчальна дисципліна ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: *іноземна мова (професійні комунікації), філософія освіти та педагогічна етика, психологія вищої освіти, комунікативні процеси у навчанні.*

4. Постреквізити

Навчальна дисципліна передуює вивченню таких освітніх компонентів: *педагогічна майстерність викладача, академічне письмо, захист магістерських робіт, виробнича та магістерська практика.*

5. Результати навчання

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.
<i>Загальні компетентності</i>	ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу (З ₁) ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (З ₃) ЗК5 Здатність до адаптації та діяльності у новій ситуації (З ₅) ЗК7 Здатність до міжособистісної взаємодії (З ₇) ЗК8 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо (З ₈)
<i>Фахові (спеціальні) компетентності</i>	СК3 Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти (Ф ₃) СК11 Здатність чинити активний перетворювальний вплив на студента, учня на основі суб'єкт-суб'єктного та студентоорієнтованого підходів (Ф ₁₁) СК14 Здатність до творчого осмислення та розв'язання теоретичних

	та практичних освітньо-педагогічних завдань, інноваційної діяльності (Ф ₁₄)
<i>Програмні результати навчання</i>	<p>РН4. Вільно спілкуватися державною та/або іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів (Р₄)</p> <p>РН5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти (Р₅)</p> <p>РН7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання (Р₇)</p> <p>РН12. Формувати та проєктувати результативність індивідуальних та колективних (групових) програм удосконалення, самоосвіти, бути здатними до ефективної організації/самоорганізації освітнього процесу різних вікових категорій населення, просвітницької діяльності та популяризації науки (Р₁₂)</p> <p>РН13. Уміти генерувати креативні ідеї, розкривати й розвивати творчий потенціал суб'єктів освітнього процесу, в тому числі – власний (Р₁₃)</p>

6. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	36	18
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	12	6
• практичні заняття, год.	24	12
• лабораторні заняття, год		
семінарські заняття, год		
Усього годин самостійної роботи	84	102
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

7. Дидактична карта дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма навчання (ДФЗО)						заочна форма навчання (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. ПЕДАГОГІЧНА РИТОРИКА ЯК НАУКА І МИСТЕЦТВО												
Тема 1. Предмет педагогічної риторики	20	2	2	-	-	16	20	2	-	-	-	18
Тема 2. Основні етапи зародження та розвитку педагогічної	22	2	4	-	-	16	22	2	-	-	-	20

риторики												
Тема 3. Мовленнєво-риторичний ідеал педагога	16	2	4	-	-	10	16	-	2	-	-	14
Разом за розділом	58	6	10	-	-	42	58	4	2	-	-	52
Розділ 2. ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РИТОРИКИ												
Тема 4. Інвенція	12	2	2	-	-	8	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Диспозиція	14	2	4	-	-	8	14	-	2	-	-	12
Тема 6. Елокуція	12	-	4	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Тема 7. Меморія й акція	12	2	2	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Разом за розділом	50	6	12	-	-	32	50	2	8	-	-	40
Розділ 3. МОВЛЕННЄВО-РИТОРИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА												
Тема 8. Основні жанри педагогічної риторики	12	-	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Разом за розділом	12	-	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Усього годин	120	12	24	-	-	84	120	6	12	-	-	102

8. Рекомендована література

Основна

1. Академічна риторика: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Автор. колектив: Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. Умань : Видавничо-поліграфічний цент «Візаві». 2013. 375 с.
2. Бондаренко Г.Л. Історія педагогічної риторики: навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал». 2012. 276 с. URL : https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/istro_ped_ritor.pdf (дата звернення 14.05.2022)
3. Олійник О. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. К. : Кондор. 2012. 166 с.
4. Педагогічна риторика: історія, теорія, практика : монографія / [О. А. Кучерук, Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна, С. О. Караман та ін.] ; за ред. О. А. Кучерук. Київ : КНТ. 2016. 258 с. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/145233928.pdf> (дата звернення 14.05.2022)
5. Сагач Г.М. Риторика : навч. посіб. для студентів серед. і вищ. навч. закл. вид. 2-ге, перероб. і доп. К. : Видавничий дім «Ін Юре». 2000. 568 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Sahach_Halyna/Rytoryka.pdf? (дата звернення 14.05.2022)

Допоміжна

6. Горобець С.І. Основні методи навчання у формуванні риторичної компетентності майбутніх вчителів української мови та літератури у процесі вивчення мовознавчих дисциплін. Інноваційна педагогіка. 2021. Вип. 31. Т. 2. С. 25–30. URL : http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/31/part_2/6.pdf (дата звернення 14.04.2022)
7. Методичні вказівки та контрольні завдання з курсу „Педагогічне спілкування та риторика” / Укладачі: Н.В.Середа, Т.О.Солодовник. Харків : НТУ «ХПІ». 2016. 64 с. URL : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/21381/1/prohramy_2016_Pedahohichne_spilkuvannia_ta_rytoryka.PDF (дата звернення 14.05.2022)
8. Огірко О.В. Співвідношення риторики і логіки. Риторика: теоретичні та практичні аспекти комунікації. Колективна монографія. Відповідальний редактор доктор філософських наук, професор В.М. Вандишев, Сумський державний університет, Варшавський університет. Суми. 2015. С. 40-44. URL : <http://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/3043/1/%D0%92%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D1%88%D0%B5%D0%B2%20%D0%92.%20%D0%9C.%20%D0%A0%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B5%D1%80>

- [%D0%B1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B8%20%D1%96%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83.pdf](#) (дата звернення 14.05.2022)
9. Огірко О.В. Духовно-моральні аспекти педагогічної риторики. Перспективи та інновації науки. Серія “Педагогіка”, Випуск № 7 (12). К. 2022. С. 303–315. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/1760> (дата звернення 14.05.2022)
  10. Онуфрієнко Г.С. Риторика: навч. пос. К. : Центр учбової літератури, 2008. 592 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk724974.pdf>
  11. Серєда Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності : навчальний посібник. Харків : НТУ «ХПІ». 2019. 304 с. URL : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/47845/1/Book_2020_Sereda_Oratorska_maisternist.PDF (дата звернення 14.05.2022)
  12. Толочко С.В. Формування риторичної компетентності викладачів у післядипломній педагогічній освіті. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка. 2020. Вип. 8 (164). С. 51–59. URL : <https://ino.nau.edu.ua/files/repository/articles/%D0%A2%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%A1.%20%D0%92.%20%D0%A4%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%20%D1%83%20%D0%BF%D1%96%D1%81%D0%BB%D1%8F%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%BD%D1%96%D0%B9%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%B9%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

Довідкова

13. Макович Х.Я., Вербицька Л.О., Капітан Н.О. Словник термінів і понять з риторики. Львів. 2016. 140 с. URL : <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/3431/1/%D0%A0%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> (дата звернення 14.05.2022)
14. Риторика: навч. посібн. / упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко. Полтава : ПолтНТУ. 2019. 247 с. URL : <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/6085/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20%D0%A0%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf> (дата звернення 14.05.2022)
15. Риторика: навч.-метод. посібник / укл. Л. Мафтин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2020. 344 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4454/Rytoryka.pdf?sequence=1> (дата звернення 14.05.2022)

9. Інформаційні ресурси

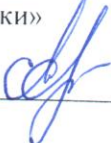
1. Освітньо-професійна програма магістра спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» напряму підготовки 01 – «Освіта / Педагогіка». URL : https://lvet.edu.ua/images/step/2022/06/15/OPP_osv_ped_2022_ost.pdf

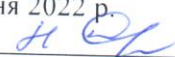
Інтернет-ресурси

- Виступи формату TED в навчанні. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=nQbRcP4RmZw>
- Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL : <http://www.lsl.lviv.ua>
- Львівська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://www.lounb.lviv.ua>

- Лекція з педагогічної риторики в YouTube. URL : https://www.youtube.com/watch?v=0NIR8usfWEM&ab_channel=OlehOhirko
- Ораторське мистецтво (у форматі SCORM). URL : <https://eduhub.in.ua/courses/kurs-10-oratorske-mistectvo>
- Секрети вдалого виступу від куратора TED. URL : <https://ilatanka.in.ua/pr/32-sekretu-vdalogo-vustupu-vid-kuratora-ted>

Силабус навчальної дисципліни розглянутий та схвалений на засіданні кафедри філософії та педагогіки протокол № 12 від « 15 » червня 2022 року
Зав. кафедри проф. Смолінська О.Є.

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності «Освітні, педагогічні науки» протокол № 6 від «16» червня 2022 р.
Голова НКМС Смолінська О.Є.

Затверджено рішенням навчально-методичної ради факультету громадського розвитку і здоров'я протокол № 10 від «22» червня 2022 р.
Голова НМРФ Сливка Н.Б.